



Crisis Theologica

In Qva Selectiores, Et Acriores hujus, et elapsi sæculi controversiæ,
subsecuturâ in Elencho legendæ discutiuntur

Crisis Theologica - In Qva Selectiores, Et Acriores hujus, et elapsi sæculi
controversiæ, subsecuturâ in Elencho legendæ discutiuntur

Casnedi, Carlo Antonio

Ulyssipone, M.DCCXI

§. II. Objectiones Palanci contra leges reflexas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84777](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84777)

Objectiones Palanci contra leges reflexas.

SUMMARIUM.

- Quia dici nequit, vi cuius conscientia invincibiliter falsa obliget, n. 172.
 Quia nulla datur lex reflexa obligans sequi, vel rectam, vel erroneam, n. 173.
 Quia dabitur lex reflexa obligans ad culpabiliter erroneam, n. 174.
 Quia implicat, ut obligemur ad falsum, cum obligemur ad verum, n. 175.
 Quia dici nequit, legem reflexam esse in Deo per accidens, n. 176.
 Quia Dei lex subordinaretur nostro dictamini, n. 177.
 Quia Deus praeceperet peccatum formale, num. 178.
 Quia satis est ponere in Deo legem, ut sequamur conscientiam rectam, n. 179.
 Quia nulla est necessaria cognitio de lege reflexa, n. 180.
 Ut argumenta solvantur, non est necesse ponere in Deo leges reflexas, n. 181.
 Omnis conscientia ab aliquâ Dei lege obiectivè obligatur, n. 182.
 In ordine ad mores perinde est, siue una, siue duplex lex in Deo admittatur, ibid.
 Cur a plerisque TT. dividatur Dei lex in directam, & reflexam, n. 183.
 Admissâ lege reflexâ argumenta facilius solvantur, n. 184.
 Egregius textus D. Thom. quod conscientia falsa obliget, quatenus videtur vera, n. 185.
 Conscientia est regula formalis, & per se proxime obligat; lex Dei est regula obiectiva, n. 186.
 Conscientia non obligat, nisi aliquam legem proponat, n. 187.
 Perinde est ad hoc ut obliget, quod lex in re datur, aut non datur, dummodo dari in re proponatur, ibid.
 Datur lex de sequendâ erroneâ propositâ ut vera, n. 188.
 Nullus Probabilista docet dari in Deo legem sequendâ conscientiam, vel veram, vel falsam, ibid.
 Conscientia culpabiliter erronea deponenda; si non deponatur, ei parendum, n. 189.
 Sequens erroneam, non sequitur ut erroneam, sed ut veram, ibid.
 Quid sit legem Dei existere per se, quid per accidens? n. 190.
 Non omne quod praesupponit aliud, ei subordinatur, n. 191.
 Deus praecepit peccatum materiale, negatum à conscientia falsa, esse tale, n. 192.

Congruentia cur à TT. admittantur leges reflexae, etsi non necessariae, n. 193.
 Datur lex in Deo obligans sequi culpabiliter erroneam, si non deponatur, n. 194.
 Nulla inter TT. in hac re datur contradictio de re, sed tota de nomine, n. 195.

Profusissimus est hic Doctor qu. 6. à n. 9. N. in impugnandâ lege Dei reflexâ; nec mirum, cum enim inter sensum specificativum, & reduplicativum versetur, quam facile est ab uno ad alium transire, tam facile est arguere. Placuit autem ejus argumenta uno intuitu proponere, praesertim cum eadem solutione solvantur.

Obicit primò: Conscientia invincibiliter falsa, vel obligat ratione sui; & hoc non, quia est regula secundaria; vel ratione alterius legis? hæc autem, vel est lex Dei directâ; & hoc non, quia lex Dei directâ vetat mendacium, erronea verò præcipit: vel est lex reflexa Dei? & hoc non, quia adhuc hæc negatâ tenetur homo sequi dictamen erroneum: ergo independenter ab omni lege obligatur. N. 172.

Secundo, quia tantum abest, ut datur lex reflexa obligans sequi, quin datur lex obligans non sequi conscientiam erroneam; aliâs nulla foret diligentia necessaria pro veritate habendâ: ergo nulla datur lex obligans sequi, vel rectum, vel erroneum. N. 173.

Tertiò, quia daretur quoque lex obligans sequi culpabiliter erroneam; hæc non datur: ergo non datur lex obligans sequi inculpabiliter erroneam. N. 174.

Quarto, quia implicat, ut in Deo datur duplex lex, una obligans quaerere veritatem, alia obligans sequi falsitatem; daretur enim lex vetans mendacium, & lex præcipiens mendacium. N. 175.

Quintò, quia dicere, quod lex Dei directâ existat per se in Deo, reflexa per accidens, est supponere, quod in Deo possit aliquid existere per accidens. N. 176.

Sextò, quia si daretur in Deo lex reflexa obligans sequi conscientiam rectam, & falsam, lex Dei non esset prima moralitatis regula, quin subordinaretur nostro dictamini, quod foret prima regula; hoc autem damnatur ab Innoc. II. damnante, quod omnipotentia Dei subdatur nostro arbitrio. Innoc. II. N. 177.

Septimò, quia Deus praeceperet mendacium, si datur lex reflexa obligans sequi conscientiam falsam. N. 178.

Octavò, quia satis est dicere, dari in Deo hanc solam legem, Sequere semper conscientiam rectam: per hoc enim obligabimur sequi erroneâ, dummodo recta videatur: quâ solâ lege positâ, nullum sequitur absurdum ex recens.

reconferitis, nempe, quod nulla foret necessa-
ria diligentia pro inventione veri, quod
Deus præciperet opposita; quod lex Dei
nostro arbitrio subderetur, &c.

N. 180. Nonò, quia teneor abique ullà reflexà
Dei lege sequi culpabiliter erroneam; er-
go etiam sine ullà reflexà Dei lege sequi te-
neor invincibiliter erroneam. Antecedens
probat *num.* 111. quia si daretur lex reflexa
obligans ad culpabiliter erroneam; Deus
juberet peccatū, & in peccato complaceret,
ait *n.* 120. & quod, qui Gentilibus, ut faci-
lius reducerentur ad Christi D. legem, præ-
dicaret ex culpabili aut inculpabili errore
doctrinam falsam, Deus suā lege præcipe-
ret, ut predicaretur doctrina falsa; & quod
Deus gratiam suam ad eam falsam doctri-
nam predicandam conferret; & esset Author
illius, & posset eam veris miraculis confir-
mare; præcipue cum ait Palanco *num.* 123.
quod P. Moya *qu.* 9. §. 7. *n.* 47. & plures alij
T.T. negent hoc esse absurdum, ut legi po-
test in P. Ripalda *d.* 4. de Fide *sect.* 4. *n.* 37.

N. 181. Sed hæc facillimè solvantur, si sequentia
advertantur. Certum quippe apud omnes
est, aut esse debet, quod ut argumenta con-
tra errorem invincibilem, honestantem for-
maliter actum, solvantur, necessarium non
esse tueri in Deo duas leges, unam directam,
aliā reflexam. Etenim, si dicatur, hanc so-
lam dari in Deo legem, *Sequere conscientiam,*
quam putas invincibiliter veram, planum erit,
quod si invincibiliter erronea appareat vera,
tenebor eam sequi; & tenebor ponere opus
in re malum, putatum invincibiliter præcep-
tum. Hoc posito, ruunt argumenta allata,
excepto nono, & decimo, quæ sunt contra
errorem vincibilem, non invincibilem.

N. 182. Certum 2. quod tam conscientia logicè
vera, quam logicè falsa, putata invincibili-
ter vera logicè, ratione alicujus legis obje-
ctivæ Divinæ obligat ad sui sequelam. Quæ-
rere autem, an hæc lex objectiva Divina sit
una, aut duplex, nempe directæ, & reflexa,
perinde est in ordine ad mores quodcumque
tuearis, cum certum sit te æquè obligari à
Deo, ut sequaris invincibiliter logicè fal-
sam, putatam logicè veram, quam consci-
entiam logicè veram. Similiter perinde est,
sive affirmes, sive neges dari in Deo refle-
xam; dummodo enim per errorem invinci-
bilem putes eam dari, tencris eam sequi, etsi
in re non detur; & in hoc errat conscientia,
quod putet invincibiliter dari in Deo le-
gem, quæ non datur. Ratio est; quia lex
non obligat moraliter, nisi per cognitionem
existat; ergo sive existat in mente per judi-
cium logicè verum, sive per logicè falsum,

putatum invincibiliter logicè verum, obli-
gat.

Certum 3. quod eam legem, *Sequere con-* N.
scientiam, quam putas invincibiliter logicè ve- 183.
ram, (quamque dixi satis esse, ut quis obli-
getur sequi logicè falsam) Theologi pleri-
que non spernendâ ratione in duas leges di-
vidunt, ut facilius quæstiones de conscien-
tia enucleent. Eo modo passim T.T. idem
realiter Dei Decretum, virtualiter, aut for-
maliter per rationem, aut ex naturâ rei in
plura distinguunt, etsi Moderni ingeniosio-
res negent omnem, etiam per rationem, in
eodem reali Decreto Dei, distinctionem:
similiter passim ordinem prioritatis, & pos-
terioritatis in eodem indiviso realiter Dei
Decreto admittunt, quam alij negant; hoc
autem non nisi, quia ut res difficillimæ fa-
cilius explicantur; nam omnes conveniunt
nullam in eodem Dei Decreto distinctio-
nem, aut ordinem realem. Cum ergo hoc
alibi sit terè omnibus T.T. familiare, & ap-
probetur; cur à Palanco, & paucis Neoteri-
cis reprobandur divisio hujus legis, *Sequere*
conscientiam, quam putas invincibili errore lo-
gicè veram, in duas leges, quarum una sit
circa conscientiam logicè veram; eaque lex
dicitur directæ, aliā circa conscientiam lo-
gicè falsam, putatam tamen ex invincibili
errore logicè veram? quæ dicitur reflexa,
quia reflectit supra objectum, ut est sub co-
gnitione falsâ, non, ut est in re divitum ab
illâ.

Confirmo 1. quia sicut T.T. idem indivi- N.
sibile realiter Decretum Dei, quia æquiva- 184.
let pluribus, solent in plura per rationem
saltem distinguere; ita etiam eadem lex, *Se-*
quere conscientiam, quam invincibiliter putas
logicè veram, quia æquivalet his, *Sequere con-*
scientiam logicè veram: Sequere invincibiliter
erroneam, dividi per nostram rationem po-
terit in duas Dei leges, unam circa objectum
cognitum ut est in re, quæ dicitur directæ;
aliā circa objectum falso cognitum ut in re
verum, quæ dicitur reflexa. Sanè conscien-
tia ipsa dividitur à T.T. in logicè veram, &
in logicè falsam; similiter ab illis examina-
tur, an una tantum, an utraque obliget; etsi
sine ullâ divisione satis foret querere, an sola
conscientia vera obliget; ipsa enim falsâ
obligat, ut putata logicè vera: sicut ergo
hæc, & aliæ in plures quæstiones dividunt,
ut facilius explanentur; ita quoque, etsi Dei
lex sit una tantum, ad faciliorem tamen
captum, à quâ lege oriatur obligatio sequen-
di veram, à quâ invincibiliter falsam, divi-
dere eam plerique T.T. in duas æquivalen-
ter Dei leges; unam directam circa objecta
cognita

cognita per iudicium logicè verum; aliam reflexam circa objecta cognita per iudicium logicè falsum, putatum invincibiliter logicè verum; etsi, reverà loquendo, non detur in Deo nisi lex obligans ad veram, sive illud sit in re verum, sive invincibiliter repræsentetur ut verum in re; erronea enim obligat, ut putatur vera in re.

N. Confirmo 2. ex S. Thom. qui qu. 17. de
185. Veritate art. 4. ait: *Ille qui habet conscientiam*
S. Tho. *erroneam, credit esse veram, alias non erraret, & inhaeret conscientie erronee propter rectitudinem, quam in ea credit esse: inhaeret quidem, per se loquendo, conscientie rectæ, sed erronee, quasi per accidens, in quantum hanc conscientiam, quam credit esse rectam, contingit esse erroneam: & exinde est, quod, per se loquendo, ligatur à conscientia recta; per accidens vero ab erronea. Nil magis ad rem. Ecce 1. quod nemo sequatur erroneam, nisi quatenus putatur vera, & recta logicè. Ecce 2. quod ad veram obligamur per se loquendo, ad erroneam per accidens, nempe sub ratione veri per errorem affixi. Ecce 3. quid sit legem, sive Divinam, sive humanam obligare per se, quid per accidens.*

N. Modò solvo argumenta, etiam supposita
186. duplicis in Deo legis directæ, & reflexæ divisione. Ad primam objectionem dico, quod sicut conscientia vera est per se ipsam formalis, & proxima regula volitionis; obiectiva autem est ipsa lex Dei, quam conscientia vera repræsentat: ita conscientia falsa logicè obligat formaliter ratione sui, est enim regula immediata operis ponendi; obiectiva vero est lex Dei, quam invincibiliter repræsentat. Quare nego, quod conscientia sit regula formalis secundaria, quin est formalis primaria; lex autem Dei per conscientiam, sive veram, sive falsam, proposita, non est regula formalis, sed est regula obiectiva primaria, sive à conscientia verâ, sive à falsâ proponatur. Secernat ergo arguens objectum quod ab objecto quo; & omnia plana. Id quod obligat, est ipsa lex Dei proposita à conscientie dictamine, etsi invincibiliter falso, supposito ut logicè vero; & idè ipsa lex Dei dicitur prima regula obiectiva. Id quo obligat, est ipsamet conscientia, quæ est regula formalis: etenim lex Dei non obligat, nisi ut applicata per cognitionem, sive logicè veram, sive falsam logicè, putatam tamen logicè veram: ergo dummodo lex Dei, sive reverà in Deo existat, sive putetur reverà in Deo existere, à dictamine conscientie proponatur esse reverà in Deo, homo ab eo dictamine tamquam à regulâ formali ut quo; & ab ipsâ lege

ab eo dictamine propositâ, ut verè in Deo existente, obligatur ut quod ponere tale opus. Qui scit, quod lex etsi verè existens, non tamen cognita, perinde est quoad non obligandum, ac si non existeret; & contra lex in re non existens, existens tamen in cognitione, perinde est quoad obligandum, ac si existeret, nil horum metuit. Hinc constat, quod sive lex reflexa, *mentire, si invincibiliter iudicas mentiendum*, sit in Deo, sive non sit, satis est, ut in mente existat per errorem invincibilem, quod ea lex sit reverà in Deo, ut quis obligetur ab eâ lege mentiri.

Dices cum Palanco: Potest quis sine ullâ
N. advertentiâ ad legem Dei reflexam de men- 187.
tiendo, obligari ad conscientiam erroneam: Palanc.
ergo ea lex reflexa non datur in Deo. Imbellis obiectio; si quid enim probat, probat quoque nos non obligari à lege Dei directâ, quia possum ab eâ præscindere; ergo non dabitur in Deo lex directâ. Dico igitur, quod ut conscientia liget, debet aliquam legem proponere, à qua obligetur obiective; nam à se non obligatur obiective, sed tantum formaliter dirigendo ad opus propositum à lege. Quare si conscientia sit logicè vera, proponit legem reverà existentem; si falsa, eo ipso non proponit legem in Deo reverà existentem; quin circa hanc errat logicè, sed proponit legem, quæ in re non existit, attamen per errorem putat in Deo existere. Distinguat ergo error circa legem Dei directam à non errore circa reflexam, & omnia patebunt. Conscientia invincibiliter falsa non errat circa legem Dei reflexam, sed circa legem Dei directam dictantem mendacium; quæ lex directâ non datur in Deo: non errat autem circa reflexam, quia errore supposito, ut veritate, datur reverà in Deo lex reflexa obligans ad mendacium.

Ad secundum dico, nullam dari legem
N. obligantem sequi erroneam cognitam ut er- 188.
roneam; datur tamen lex obligans sequi erroneam propositam invincibiliter ut veram. Obligat ergo erronea putata ut vera, eaque habet pro objecto legem, quæ sive detur in re, sive tantum in mente, perinde est ad hoc, ut quis obligetur eam sequi. Porro certum per omnes est, quod si error cognoscatur, tunc teneor eum deponere; si verò error putetur invincibiliter veritas, teneor eum sequi, tantò magis, quod tunc deponi non potest, quia non cognoscitur ut error, sed ut veritas. Nego autem ullum dari Probabilistam, quin nec ullum Catholicum, qui somniaverit in Deo hanc legem, *Sequere*
consci-

conscientiam, vel veram, vel falsam; sed hanc, sequere conscientiam, vel logicè rectam, vel à te putatam ex invincibili errore rectam. Rogo autem Palancum, ne à sensu specificativo, quem admittimus, transeat ad reduplicativum, quem negamus. Tuemur nos obligari sequi invincibiliter erroneam putatam ex errore ut veram; negamus erroneam cognitam ut erroneam.

N. Ad tertium dico, loquendo de culpabili-
189. ter erroneà, quòd primò, & per se tenemur eam deponere; quòd si deponere nolumus, tunc tenemur, ut omnes docent, eam sequi.

Ad quartum dico, nullam in hoc repugnantiam, tenemur sequi verum, immò & falsum propositum invincibiliter ut verum: qui autem sequitur conscientiam invincibiliter falsam, non sequitur reduplicativè ut falsam, quin specificativè falsam sequitur ut reduplicativè veram. Quare audiendus non non est Palanco *qu. 6. n. 9.* dicens, quòd P. Moya, P. Carden. & P. Terillus *qu. 1. i. assert.* 6. doceant, dari in Deo legem de sequendâ conscientia verâ, vel falsâ: etenim etsi eo modo loquerentur, de quo valdè dubito, nil aliud volunt, quàm sequendam erroneam cognitam ut logicè veram; non verò cognitam ut erroneam.

N. Ad quintum, quid sit obligare per se, & per accidens, adeò acutè, & clare exponit S. Thom. *suprà n. 185.* ut omnis alia explicatio sit superflua: etenim hi sunt loquendi modi, quibus T. T. utuntur; non verò sensus est, quòd aliquod accidens in Deo existat: etenim lex reflexa, quæ à nobis dicitur existere in Deo per accidens, existit per se in Deo; sed dicitur existere per accidens, quatenus præsupponit nostrum errorem.

N. Ad sextum nego, quòd omne, quòd aliud
191. præsupponit, huic subordinetur; aliàs omnia Decreta Dei condonativa, punitiva, & alia, quia præsupponunt nostra peccata, vel condonanda, vel punienda, subordinarentur nostris peccatis. Vt ergo plures Dei leges, & Decreta possunt præsupponere aliquid ex parte hominis, quin Deus non sit prima lex; ita in casu nostro, lex Dei, etsi præsupponat nostrum dictamen, non tamen huic subordinatur, nec mirum, si mutato nostro dictamine, mutetur nostro loquendi modo ipsa Dei lex. Nec damnata est ad rem; tum quia dicit, subordinari, & donari creaturæ omnipotentiam, quasi villam, & librum, qui est turpis, & falsus explicandi modus: tum quia dicam, Dei legem subordinari nostris iudicijs; si enim iudicem dari, obligat; si non dari, non obligat.

N. Ad septimum nego Deum præcipere pec-

catum formale; nam est de fide non dari peccatum formale sub errore invincibili; ad summum præcipit peccatum materiale, cognitum tamen ut in re bonum: qui enim mentitur sub errore invincibili, quòd sit mentiendum, ponit mendacium, quòd in re est peccatum materiale; ponit tamen sub iudicio, quòd non sit opus in re malum, immò sit in re bonum, & præceptum.

Ad octavum, fateor satis esse tueri in Deo N. solam legem sequendi semper, quòd homo
193. iudicat invincibiliter verum logicè. At quis non videat, quòd contra hanc legem militent ipsamet Palanci argumenta? En aliquæ illationes. Ergo si opus in re malum proponatur ut præceptum, tenebor illud ponere: ergo Deus præcipit in re malum, & sequi conscientiam logicè falsam. Deinde ideo à plerisque T. T. quin à nobis admittitur in Deo duplex lex, una directâ, alia reflexa, ut sciatur, quid Deus directè, quid reflexè, & per accidens præcipiat; & ut facilius respondeamus duplici quæstioni distincte, nempe an Deus obliget tantum ad conscientiam in re veram, an etiam ad logicè falsam, putatam ex errore invincibili veram; & quia cum duo sint objecta, unum cognitum ut in re est, aliud cognitum, non ut in re est, sed ex errore iudicatum ita esse in re, seu objectum ut est in mente; ita pro objectorum divisione, & pro methodo clariori, duas quoque leges in Deo per nostram rationem distinguimus; ita ut lex Dei de objecto à nobis cognito per cognitionem veram, dicatur directâ; de objecto cognito aliter, ac est in re, putato tamen ita esse in re, cum non sit, dicatur reflexa. Vt enim secunda dicitur reflexa, quia cadit supra errorem proponentem objectum ut est in se, non ut est sub cognitione: ita quoque lex Dei de objecto ut est in re, dicitur directâ; lex Dei de objecto, ut subitante nostro iudicio logicè falso, putato tamen vero, dicitur reflexa.

Ad nonum nego antecedens; datur enim N. lex reflexa obligans sequi vincibiliter erro-
194. neam, si non deponatur, ut omnes docent: ergo ipsa culpabilis conscientia proponit sibi legem Dei, à quâ obligatur, quæ lex perinde est, ut vocetur directâ, aut reflexa, dummodò conscientiam obliget. Nec per hoc Deus præcipit peccatum formale, quin primario præcipit, ut ea deponatur; quòd si non deponatur, præcipit, ut ponam opus dictatum ab eâ conscientia culpabiliter falsâ; hoc autem opus non est peccatum formale, nisi in causâ, seu in ipsâ culpabili ignorantia, ut latè *Disp. sequenti* dicam. An autem

autem Deo placeat opus sub culpabili ignorantia positum? Ad hoc ipsum Palanco respondere debet: nam *qu. 6. §. 6.* aperte docet, obligari nos sequi culpabiliter erroneam. Deinde dico non esse novum, quod opus illud, ut conforme legi Dei obliganti nos ad culpabiliter erroneam, nisi deponatur, Deo non displiceat, imò placeat: ut verò idem opus est in re, Deo displiceat, quia est peccatum formale in causa: ita dicimus, furtum liberè commissum, ut est in se, Deo displicere; ut autem est à Deo concurrente, & participatio libertatis Divinæ, (nam libertas humana dicitur participatio Divinæ) Deo non displicere. Ad paritatem, quod juxta nos prædicans ex invincibili errore falsum eliciet actum formaliter honestum; dico nullum in hoc absurdum, & totum quod adest, est in ipsa absurda suppositione, quæ admissa ut verà, & non absurda, illud quoque non erit absurdum.

Concludo, nullam inter DD. esse possibilem, nisi de voce. Qui tuentur in Deo legem reflexam obligantem sequi conscientiam erroneam, sumunt eam materialiter, ut est in se, & præcisam à mente operantis. Qui negant dari eam legem reflexam, sumunt conscientiam erroneam reduplicativè ut est in mente, non ut in re. Cum ergo objecta sint inter se longè diversa, implicat, ut DD. sibi contradicant, nam contradictio est oppositio de eodem objecto. Quomodo, qui tuentur intellectum posse tendere in falsum, & voluntatem in malum, sumunt falsum, & malum specificativè; qui negant, sumunt reduplicativè; nec opponuntur, imò conveniunt inter se iidem DD. in hoc, quod intellectus tendens in falsum, tendat in illud sub ratione veri; & voluntas in malum sub ratione boni.

DISPUTATIO VII.

De ignorantia, & errore invincibili.

N. 1.



ATIS hæcenus disputatum de ignorantia, & errore invincibili excusante actum sub eà sequentem ab omni malitià formali, imò honestante formaliter eundem actum; modò de ignorantia, & errore invincibili tractandum; & quidem rem omnem brevissimè confecissem, nisi P. Elizal. 2. p. lib. 5. quæst. 4. & post eum P. Thyrsus Gonzalez. tom. 4. d. 6. & M. Palanco qu. 8. per totam aliqua docuissent, quæ uberiori calamo expendenda sunt; placet autem sub primum intuitum adducere, quæ trahit P. Thyrsus, ut proposita difficultate planior sit nostra sententia; deinde, quæ alij adducunt, reservamus pro argumentis nostræ doctrinæ oppositis.

SECTIO I.

Doctrina Patris Thyrsi Gonzalez.

§. I.

Prima ejus doctrina, & hujus fundamenta.

SUMMARIUM.

Docet peccari verè, & propriè errore culpabili, absque eo quod quis advertat se peccare eo instanti, quin etsi certò putet se honestè operari, 2.

Quia id occurrit, stat pro præterito: & sola ignorantia antecedens omne exercitium voluntatis est invincibilis, n. 3.4.

S. Thomas dicit ignorantiam triplici modo se habere ad voluntatem, n. 5.

Quid affectata, quid crassa ignorantia? ibid.

Et quia Doctores muniunt præterito, dum ignorantiam vincibilem exponunt, n. 7.

Quia qui cognoscit se peccare, non peccat ex ignorantia: dari autem ignorantia peccata, est certum, n. 9.10.

Omne peccatum ignorantia supponit aliud, ibid.

Quia ut quis peccet, opus non est, ut toto quo peccat tempore, advertat se peccare, n. 11.

Quia tantum adest, ut hac propositio, sæpe peccatur, quin sciatur, sit Janzenistica, quin est S. Aug. Synodi Palästina, & Doctorum, qui Janzenium impugnant, n. 12.

Quia non advertens agit liberè contra legem, num. 13.

Docet 1. insignis iste Doctor Salmanti-^{N. 2.} cens, posse peccari verè, & propriè P. Thyrsi ignorantia, aut errore culpabili, quin eo instanti, quo quis contra legem operatur, seu peccat, advertat se peccare: & quod plus est, (ait l. c. n. 127. & 128.) quin ullam tunc suspicionem habeat de malitià; & subdit hanc esse constantem Patrum, & Theologorum